

یکی از اهداف ارائه پایان نامه یا رساله، آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش و تنظیم مطالب یک موضوع علمی پژوهشی است این راهنما به شیوه ساده ای نگاشته شده و می تواند شما را تا رسیدن به یک پایان نامه کامل همراهی کند. پایان نامه به بخشی از فعالیت های لازم برای اخذ درجه در رشته و مقطع تحصیلی مربوطه می باشد و بایستی به طور منطقی و علمی نگاشته شود. یکی از دلایل تهیه این راهنما ایجاد هماهنگی بیشتر و یکسان سازی پایان نامه ها و رساله های دانشجویان از نظر شکل ظاهری، نحوه تایپ، صحافی و صفحه پردازی پایان نامه تحصیلی دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی است. راهنمای حاضر بر اساس دستورالعمل سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین با عنایت به نکات برجسته آیین نامه های دانشگاه های معتبر داخلی تهیه گردیده است. پایان نامه ای که از استانداردهای تعیین شده در این راهنما، برخوردار نباشد مورد قبول دانشگاه قرار نخواهد گرفت.

تنظیم مطالب پایان نامه

ترتیب صفحات

- ۱ - صفحه سفید
- ۲ - صفحه ی بسم ا...
- ۳ - صفحه ی فارسی مشابه طرح روی جلد فارسی
- ۴ - صفحه ی تاییدیه هیئت داورى (تصویب نامه)
- ۵ - صفحه ی تقدیم
- ۶ - صفحه ی سپاسگزاری
- ۷ - صفحه ی فهرست مطالب
- ۸ - صفحه ی فهرست جدول ها
- ۹ - صفحه ی فهرست شکل ها
- ۱۰ - صفحه ی فهرست نقشه ها
- ۱۱ - چکیده فارسی
- ۱۲ - فصل های پایان نامه
- ۱۳ - فهرست منابع
- ۱۴ - پیوست ها
- ۱۵ - چکیده انگلیسی
- ۱۶ - صفحه ی انگلیسی مشابه طرح روی جلد انگلیسی
- ۱۷ - صفحه سفید

۱- روی جلد

صفحه روی جلد به ترتیب در سمت راست به زبان فارسی و در سمت چپ به زبان انگلیسی در دو طرف پایان نامه قرار می‌گیرد و شامل آرم دانشگاه آزاد اسلامی واحد بافق، عنوان پایان نامه، نام و نام خانوادگی استاد راهنما، مشاور، نویسنده و تاریخ تهیه پایان نامه می‌باشد. (طبق نمونه)

۲- صفحه سفید

بعد از جلد و همچنین در آخر پایان نامه قبل از جلد صفحه سفید قرار می‌گیرد.

۳- صفحه بسم ا...

این صفحه بعد از صفحه سفید قرار می‌گیرد (بسم ا... در وسط صفحه) و بایستی به شکل ساده و مشخص صفحه آرایبی شود، از به کاربردن هر گونه کادر و تزئین در این صفحه خوداری شود.

۴- صفحه فارسی مشابه طرح روی جلد فارسی

کلیه مندرجات روی جلد با همان ترتیب فاصله‌ها و قلم‌های روی جلد در این صفحه قرار می‌گیرد.

۵- صفحه ی تاییدیه هیئت داوران (تصویب نامه)

تصویب نامه با امضای استادان راهنما، مشاور، داور و معاون پژوهشی در این صفحه قرار می‌گیرد (طبق نمونه)

۶- صفحه تقدیم

این صفحه اختیاری است و اختصاص به ذکر نام فرد یا افرادی که پایان نامه به ایشان تقدیم می‌گردد.

۷- صفحه سپاسگزاری

این صفحه اختیاری است و در این صفحه از افرادی که در انجام پایان نامه به نحو موثری همکاری نموده‌اند سپاسگزاری می‌شود.

۸- صفحه ی فهرست مطالب

فهرست مطالب شامل چکیده، فصل‌ها و عنوان فصل‌ها، بخش‌ها و عنوان بخش‌ها، و همچنین زیر بخش‌ها، فهرست منابع و چکیده انگلیسی می‌باشد. لازم است شماره صفحه در مقابل هریک از عناوین فهرست مطالب قید شود (طبق نمونه)

*صفحاتی که قبل از صفحه فهرست مطالب می‌آید در این صفحه ذکر نمی‌شود.

۹- صفحه ی فهرست جدول‌ها

این صفحه شامل ،عنوان ، شماره و صفحه جدول های موجود در متن می باشد.(طبق نمونه)

۱۰- صفحه فهرست شکل ها و تصویر ها

این صفحه شامل فهرست کلیه ی تصاویر ، نمودارها و عکس های موجود در متن است ، که همگی تحت عنوان شکل آورده می شود.

۱۱- صفحه ی فهرست نقشه ها

این صفحه شامل فهرست کلیه ی نقشه های موجود در متن است.

صفحات اصلی

۱- صفحه ی چکیده

چکیده بایستی مختصر و مفید بوده شامل هدف پژوهش ، روش پژوهش و نتایج به دست آمده به طور مختصر می باشد و حداکثر یک صفحه بدون ذکر فرمول ، نگاره و منابع باشد. چکیده در یک پارگراف و سطر اول آن بدون تورفتگی باشد. در انتهای چکیده ۴ تا ۶ واژه کلیدی آورده می شود.

۲- فصل های پایان نامه

پایان نامه شامل ۵ فصل به ترتیب زیر می باشد.

*در موارد خاص در برخی از رشته ها با نظر گروه مربوطه و موافقت شورای پژوهشی دانشگاه عنوان فصل های پایان نامه می تواند تغییر کند.

- فصل اول : کلیات تحقیق

این فصل شامل بیان مسئله ، ضرورت انجام تحقیق ، اهداف و فرضیه های پژوهش ، تعریف متغیرها و پیش فرض های پژوهش و تعریف اصطلاحات است

بیان مساله به معنای توصیف و توجیه موضوع پژوهش است. در این قسمت باید به این سوال جواب داده شود که چرا مساله پژوهش مساله ای است که باید مورد تحقیق علمی قرار گیرد. اصل کلی در بیان مساله رعایت روند منطقی است بطوری که شروع آن با مشکل و ختم آن با هدف تحقیق می باشد. در بیان مساله معلوم می شود که: بروز و سیوع مشکل چقدر است ؟ چه کسانی را در برمی گیرد ؟ این موضوع از چه زمانی و به چه ترتیبی در جامعه بصورت مساله در آمده و چه تحولی داشته است؟ دلایل احتمالی مشکل چیست؟ چه راه حل هایی تاکنون به کار رفته است ؟ و تا چه اندازه موفق بوده است و چرا این روش انتخاب شده است؟ لازم است عوارض ناشی از تداوم مشکل و فواید ناشی از اجرای تحقیق و کاربرد آن را به روشنی مطرح گردد.

اهداف باید صریح ، روشن، بدون ابهام وواقع بینانه باشد وبصورت منطقی وبا افعال رفتاری بیان شود.اهداف باید با عنوان، بیان مساله ، فرضیه وسوالات پژوهش هماهنگ باشد.

فرضیه وسوالات بصورت یک جمله خبری وحتى المقدور جهت دار نوشته شود. وحاوی یک پیشگویی وزیبنایی علمی داشته باشد. در مطالعات توصیفی به جای فرضیات سوالات تحقیق ذکر می شود.

در تعریف نظری متغیرها باید از یک مرجع معتبر استفاده نمودوبه طور دقیق وواضح وبا کلمات ساده آن را تعریف کرد. در تعریف عملی متغیر بصورت واقعیاتی قابل اندازه گیری با کلمات ساده وواضح بیان شود.

پیش فرض ها جملاتی هستند که درستی واعتبارشان پذیرفته شده است واحتیاج به استدلال ندارند ومساله پژوهش براساس آن بنا نهاده شده است. بنا بر اصول پیش فرض ها ، همه پدیده ها دلایل پیشین دارند ، حوادث طبیعی برحسب تصادف نیستند واحتمالاً بنا بر دلایلی هستند.

-فصل دوم : مروری بر تحقیقات انجام شده

مروری بر مطالعات به منظور دستیابی به جنبه های مختلف موضوع پژوهش است که برای محقق فرصتی فراهم می سازد تا درک کند دراین زمینه چه کارهایی انجام شده وچه اطلاعاتی در این زمینه وجود داردو او باید از کجا شروع کند ویا چه کاری انجام دهد. در حقیقت مروری بر مطالعات خلاصه ای از نکات اصلی ، نتیجه گیری عمومی وخلا موجود در مطالعات وکاربرد در تحقیق می باشد.در هنگام سازمان دهی مرور مطالب ، اول بحث را به مطالعاتی که حداکثر ارتباط رابا مطالعه حاضر دارند اختصاص دهید. ضمناً ذکر نام نویسنده موردنظر وسال تحقیق او نیز در متن ضروری است.توجه شود منظور از ارائه این فصل صرفاً به نقل از مراجع ومنابع مختلف نیست ، بلکه باید همراه با خلاصه ای از این نظرات وبحث کلی باشد ، به نحوی که خواننده را ارضاء نماید.

-فصل سوم: مواد وروش ها

این فصل متناسب با نوع رشته شامل روش پژوهش ، جامعه پژوهش ، نمونه پژوهش ، روش نمونه گیری، حجم نمونه، وروش محاسبه آن مشخصات واحد پژوهش ومعیارهای ورود وخروج مطالعه ، توضیح ابزار گردآوری اطلاعات وروایی وپایایی ابزار ، روش گرد آوری اطلاعات ، روش تجزیه و تحلیل داده ها ، محدودیت های پژوهش وملاحظات اخلاقی است.

-فصل چهارم : نتایج

این فصل شامل بیان نتایج حاصل از تحقیق است. مطالب این بخش تنها براساس یافته‌های حاصل از پژوهش تنظیم می‌گردد و شامل اطلاعات نوشتاری، جداول و نمودارها می‌باشد. باید از ذکر اطلاعات یکسان در الگوهای متفاوت (متن، جداول و نمودار....) پرهیز شود. البته ضروری است یافته‌ها در ابتدا با جملات ساده و روان بیان شود و برای بیان جزئیات به جداول و نمودار استناد شود. این فصل به بیان یافته‌ها اختصاص دارد نه تفسیر آنها لذا صرفاً نتایج به ترتیب منطقی و متناسب با اهداف و فرضیاتی که بیشتر در پروپوزال طراحی شده بود بیان گردد و از تناقض‌گویی پرهیز شود.

-فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

این فصل شامل بحث، نتیجه‌گیری، جمع‌بندی و پیشنهادات است. قسمت اول بحث پاسخ به سوالات پژوهش است سپس نتایج با یافته‌های دیگر محققین مقایسه می‌گردد و دلایل تفاوت ذکر می‌شود. در این فصل باید به یافته‌های مهم و شاخص پایان‌نامه با دلایل منطقی و علمی اشاره شود و تنها نتایج مورد بحث قرار گیرد که در فصل نتایج به آن اشاره شده است.

نتیجه‌گیری در آخر بحث آورده می‌شود. در این قسمت نتایج اختصاصی و مهم به صورت دسته‌بندی ارائه می‌گردد، طوری که خواننده پایان‌نامه با خواندن آن بتواند یافته‌های مهم پایان‌نامه را به دست آورد.

در قسمت پیشنهادات به مسائل بی‌جواب در رابطه با تحقیق انجام شده اشاره می‌شود و پیشنهاداتی برای تحقیقات بعدی به استناد نتایج بدست آمده در این تحقیق ارائه می‌شود. در حقیقت در این بخش زمینه‌های تحقیقاتی جدید پیش روی محققان گذاشته می‌شود.

۳- فهرست منابع

در این قسمت نویسنده باید فهرستی از منابع و ارجاعات مورد استفاده در متن پایان‌نامه، مانند (کتاب، مقاله، مصاحبه و اینترنت) را ارائه نماید.

الف: نحوه ارجاع منابع در متن

- برای ارجاع منابع در متن پایان‌نامه به ترتیب نام خانوادگی نویسنده و سال آورده می‌شود (حقانی، ۱۳۸۷).

* در صورتی که مطلب به صورت نقل قول مستقیم آورده می‌شود ذکر صفحه نیز ضروری است (حقانی، ۱۳۸۷، ص ۴۹).

- در صورتیکه نویسندگان منبع مورد نظر دوفهر باشند نام خانوادگی هر دو نویسنده ذکر می‌شود (مردوخی و جهانگیری، ۱۳۸۷).

- در صورتیکه نویسندگان منبع مورد نظر بیش از دونفر باشد بعد از نام نویسنده اول "وهمکاران" ذکر می شود (حسینی وهمکاران، ۱۳۸۵).

- در مورد منابع انگلیسی نام خانوادگی نویسنده(نویسندگان) به فارسی مانند موارد فوق آورده می شود(اسمیت وهمکاران، ۲۰۰۴). آنجا که برای اولین بار در متن نام فارسی نویسنده منبع انگلیسی ذکر می شود نام خانوادگی آن به زبان انگلیسی بصورت پاورقی آورده می شود(در پاورقی به صورت smith et al.).

- چنانچه در ابتدا یا اواسط جمله به منبعی ارجاع داده شود فقط سال در داخل پرانتز قرار می گیرد. حقانی (۱۳۸۷).

- چنانچه در پایان جمله منبعی ارجاع داده می شود نام خانوادگی نویسنده(نویسندگان) و سال در داخل پرانتز قرار گیرد.

- چنانچه در پایان جمله به چند منبع ارجاع داده شود منابع با ((:)) از یکدیگر جدا می شوند.(حقانی ، ۱۳۸۷؛ حسینی وهمکاران، ۱۳۸۵)

ب: نحوه نگارش فهرست منابع

- بجزء سطر اول هر منبع سایر سطرها باید با اسانته متر تورفتگی شروع شود و شروع هر منبع فاقد هر گونه علامت باشد و نشانه باشد
- ابتدا منابع فارسی و سپس منابع غیر فارسی آورده می شود.
- ترتیب نوشتن منابع بر حسب حروف الفبای فارسی و انگلیسی (حروف الفبای نام خانوادگی نویسنده) می باشد.
- در صورتیکه چندین منبع از یک نویسنده استفاده شود ترتیب نگارش منابع از سال قدیم به جدید و منابع منفرد می باشد.

*ترتیب نوشتن مشخصات هر منبع به صورت زیر باشد:

۱. نام خانوادگی نویسنده ۲. نام کوچک نویسنده ۳. سال انتشار ۴. عنوان کتاب ، مقاله ، گزارش ، پایان نامه یا رساله ۵. نام نشر ، مجله ، سمینار یا موسسه علمی که مقاله در آن چاپ شده و یا نام دانشگاهی که در آنجا ارائه گردیده است ۶. شماره صفحاتی که مطلب مورد نظر از آن استخراج شده است.

نمونه هایی از شیوه نگارش فهرست منابع (به نقطه گذاری توجه شود)

توجه شود که در فهرست منابع فارسی و انگلیسی ، نخست نام خانوادگی نویسنده و سپس نام کوچک ذکر شود.

-مقاله

نام خانوادگی نویسنده(گان) حرف اول نام کوچک نویسنده(گان)، سال انتشار، عنوان کامل مقاله، نام کامل مجله، شماره جلد مجله، صفحه شروع تا صفحه ختم مقاله.

معتمدی شلمزاری ع، اژه ای ج، آزاده فلاح پ، کیامنش ع، ۱۳۸۱. بررسی نقش حمایت اجتماعی در رضایتمندی از زندگی، سلامت عمومی و احساس تنهایی در بین سالمندان بالاتر از ۶۰ سال.

مجله روانشناسی، ۲۲: ۱۳۲-۱۱۵

Cumming EM, Davis PT .2002. Effects Of matrial conflict on children: recent advances and emerging themes in process – oriented research. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 43:31-36.

* فقط حرف اول کلمه اول عنوان مقاله به صورت بزرگ نوشته می شود.

* حرف اول تمام کلمات نام مجله به استثنای حروف اضافه نیز به صورت بزرگ نوشته می شود.

* برخی از رشته های علوم انسانی که از سبک APA استفاده می کنند نام مجله به صورت مورب (ایتالیک) نوشته می شود.

- همایش ها

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده(گان). سال ارائه. عنوان مقاله. عنوان همایش یا کنگره بطور کامل، محل برگزاری، ماه و روزهای برگزاری، صفحه شروع تا صفحه ختم مقاله در کتاب مجموعه مقالات.

رئیزی ع، لاسمی ی. ۱۳۷۹. بررسی میکروفاسیس ها، محیط رسوبی و سکنس هاس سازند آسماری.

مجموعه مقالات چهارمین همایش انجمن زمین شناسی ایران، تبریز، دانشگاه تبریز،

۸-۱۰ شهریور، ص ۱۸۱-۱۷۹.

Huang H, SHen LR ,Zhang R . 2005. A prediction framework for cardiac resynhronhztion therapy via 4D cardiac motion analysis. Proceeding of 8th International Conference on Medical Image Computing . California, USA, Oct 26-29 , pp:704-711

* فقط حرف اول کلمه اول عنوان مقاله به صورت بزرگ نوشته می شود.

* حرف اول تمام کلمات نام کنفرانس به استثنای حروف اضافه نیز به صورت بزرگ نوشته می شود.

- کتاب

۱- وقتی نویسنده کل کتاب یک یا چند نفر باشند:

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده (گان). سال انتشار. عنوان کامل کتاب. شماره چاپ. محل یا شهر محل انتشار : اسم ناشر ، تعداد کل صفحات کتاب.

سرمد ز، بازرگان ع ، حجازی ا.۱۳۸۱. روش تحقیق در علوم رفتاری . تهران : انتشارات آگاه ، ۲۵۰

Morrice C. 1999 . Quantitative Approach to Business Studdies . 5th edn, London: Financial Time Piteman Publishing, 650p.

*حرف اول تمام کلمات عنوان کتاب به استثنای حروف اضافه به صورت بزرگ نوشته می شود.

* حرف اول تمام کلمات نام ناشر به صورت بزرگ نوشته می شود.

* برخی از رشته های علوم انسانی که از سبک APA استفاده می کنند عنوان کتاب به صورت مورب (ایتالیک) نوشته می شود فقط حرف اول عنوان کتاب به صورت بزرگ نوشته می شود.

۲- اگر کتاب ترجمه شده است نام مترجم پس از عنوان کتاب بیان می شود.

کاپلان ه و ، سادوک ب .۱۳۸۵. خلاصه روانپزشکی : علوم رفتاری - روانپزشکی. ترجمه ن پور افکاری ،

جلد دوم ، تهران : شهر آب ، ۲۳۰ صفحه.

۳- اگر نویسنده فصلی از کتاب با نویسنده کتاب متفاوت باشند:

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده (گان) کل کتاب . سال انتشار. عنوان کتاب . نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده (گان) فصل مربوطه، عنوان فصل مربوطه. شماره چاپ. محل یا شهر محل انتشار : اسم ناشر، صفحه شروع تا صفحه ختم فصل مورد نظر.

فرهنگ م .بیماریهای آلرژیک کودکان .۱۳۶۴. در : مسایل روزمره طب اطفال .گردآورنده متوکل ، تهران:

دانشجو، ص ۱۴۰-۱۲۵.

Phillips SJ , Whisnant JP. 1995. Hypertension and stork. In : JH Laragh, BM Brenener(Eds).

Hyperetension: Pathophysiology, Diagnosis, and Management . 2nd end., NEW

YORK: Ravaen Press, pp:465-475.

*فقط حرف اول کلمه اول عنوان کتاب به صورت بزرگ نوشته می شود. ولی حرف اول تمام کلمات عنوان فصل مورد استفاده (به استثنای حروف اضافه) به صورت بزرگ نوشته می شود.

* برخی از رشته های علوم انسانی که از سبک APA استفاده می کنند. عنوان فصل مورد استفاده به صورت مورب (ایتالیک) نوشته می شود و فقط حرف اول کلمه اول عنوان فصل به صورت بزرگ نوشته می شود.

-پایان نامه

نام خانوادگی و حرف اول نام کوچک نویسنده .سال .عنوان کامل پایان نامه .نوع پایان نامه ، نام دانشکده ودانشگاه.

بشارت م.۱۳۷۹. رابطه سبک های دلبستگی با انواع مکانیزم دفاعی .پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران.

Wilson LR .1997.The ecology and management of honeyeaters in New Zealand.]

Msc these,University of Auckland, Auckland, New Zealand

*فقط حرف اول کلمه اول عنوان پایان نامه به صورت بزرگ نوشته می شود.

- گزارش علمی یا فنی

نام خانوادگی و حرف اول نام کوچک نویسنده (گان) . سال انتشار .عنوان گزارش.نام موسسه ، سازمان یا دانشگاه ، شماره گزارش.

*در صورتیکه گزارش ،نویسنده مشخصی نداشته باشد بجای نویسنده (گان) نام سازمان یا موسسه مربوطه نوشته می شود.

منصوری س. ۱۳۶۴. بررسی خوردگی در محیط های پوشیده . دانشکده مهندسی مواد دانشگاه اصفهان ،گزارش

علمی شماره ۳۳.

Smit P ,Gollady K.1994. Payment for durable medical equipment billd during skilld

Nursing facility stays. Final report. Dallas, Teexas: Department of Health and

Human Services, Office of Evalution and Inspections, Report No: HHSIGOE169

*فقط حرف اول کلمه اول عنوان گزارش به صورت بزرگ نوشته می شود.

* حرف اول تمام کلمات موسسه سازمان یا دانشگاه که گزارش را منتشر نموده است به صورت بزرگ نوشته می شود.

- سایت اینترنتی

نام خانوادگی و حرف اول نام کوچک نویسنده یا شرح پدید آورنده یا نام پایگاه .سال نشر یا آخرین تاریخ به روز رسانی . عنوان .ادرس کامل دسترسی (Available from) تاریخ دسترسی شامل، ماه وروز.

مثال پایگاه اینترنتی :

Reserve Bank of Australia .2007.Statements on monetary policy. Available from: http://

[www.rba.gov.au/PublicationsAndresearch/StatementsOnMonetary Policy/](http://www.rba.gov.au/PublicationsAndresearch/StatementsOnMonetaryPolicy/) index.

Christensen P .2004. The health-prometing family: A conceptual framework for future Research. Journal of Social Science and Medicine [online], Vol . 59,No.2.pp:223-243. [Accessed 5May 2004].

۴- پیوست ها

در صورتیکه احتیاج به پیوست ها باشد این بخش بعد از فهرست منابع و قبل از چکیده انگلیسی آورده می شود.

۵- چکیده انگلیسی

در این صفحه ترجمه چکیده فارسی به زبان انگلیسی قرار می گیرد. ذکر عنوان پایان نامه یا رساله در چکیده انگلیسی الزامی است. در عنوان انگلیسی حرف اول کلمات بااستثنای حروف اضافه بزرگ تایپ شود.

۶- صفحه ی انگلیسی مشابه طرح روی جلد انگلیسی

کلید مندرجات روی جلد انگلیسی با همان ترتیب فاصله ها و قلم های روی جلد در این صفحه قرار می گیرد. (طبق نمونه)

- صفحه ی سفید

بعد از چکیده انگلیسی و قبل از جلد صفحه سفید قرار می گیرد.

ویرایش و نکات فنی پایان نامه و رساله

کلید مطالب و مندرجات پایان نامه یا رساله می بایست با برنامه Word تایپ و حروفچینی شود. تمامی متن ها کاغذ A4 (۲۹/۷*۲۱) یک رو تایپ شود. صفحات اصلی می بایست بصورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا سر صفحه تایپ شود. خط اول کلید پارگراف های متن به استثنای پارگراف اول هر بخش باید به اندازه ۱ سانتی متر تورفتگی داشته باشد.

۱- جلد

-جنس جلد از مقوا با ضخامت ۲ تا ۳ میلی متر با روکش چرم مصنوعی (گالینگور) می باشد.

- رنگ جلد برای پایان نامه های کارشناسی ارشد حتماً آبی تیره (سرمه ای) و برای رساله های دکترا حتماً مشکی و ترجیحاً از نوع ساده انتخاب شود.

- قطع جلد نیم سانتی متر بزرگتر از قطع کاغذ باشد.

- نوشته های روی جلد به صورت طلا کوب چاپ می گردد.

- آرم دانشگاه به طول ۵ و عرض ۳ سانتی متر در وسط جلد قرار گیرد بطوریکه فاصله لبه ابتدایی آن از بالای جلد ۱/۵ سانتی متر می باشد (طبق نمونه)

- تمام مندرجات روی جلد به غیر از آرم دانشگاه نسبت به دو طرف چپ و راست آن باید کاملاً در وسط قرار گیرد.

- در قسمت عطف، عنوان پایان نامه .....، نام و نام خانوادگی نویسنده و سال نوشته و زرکوب میشود.

- ترتیب و محل قرار گرفتن هر یک از مندرجات دقیقاً مطابق نمونه پیوست می باشد.

- صفحه جلد به انگلیسی که مطالب آن ترجمه روی جلد فارسی است و تاریخ ماه و سال آن به میلادی قید شود.

- حرف اول کلمات عناوین انگلیسی بجز حروف اضافه بزرگ تایپ شود.

- علاوه بر مندرجات روی جلد که به زبان فارسی است، لازم است کلیه مندرجات به زبان انگلیسی در پشت جلد نیز طلاکوب شود. (این بند شامل رشته های زبان های خارجی نیز می باشد)

۲- اندازه و نوع قلم مورد استفاده

نوع قلم مورد استفاده در تمامی متن یکنواخت برای فارسی قلم B نازنین و برای انگلیسی قلم Times New Roman می باشد. اندازه و نوع قلم مورد استفاده در بخش های مختلف پایان نامه و رساله مطابق جدول زیر می باشد.

جدول اندازه و نوع قلم مورد استفاده در بخش های مختلف پایان نامه

اندازه	نوع قلم	نوع متن
۱۳	B نازنین	متن فارسی*
۱۸	B تیترا	عنوان فصل
۱۵	B نازنین	تیتراهای اصلی
۱۳	B نازنین سیاه	تیتراهای فرعی
۱۲	B نازنین نازک	چکیده فارسی
۱۲	B نازنین سیاه	عنوان جدول یا شکل

متن جدول	B نازنین نازک	حداکثر ۱۲
ریزنویس جدول	B نازنین نازک	حداکثر ۱۰
پاورقی فارسی	B نازنین نازک	۱۰
پاورقی انگلیسی	Times New Roman	۸
عنوان چکیده انگلیسی	Times New Roman Bold	۱۳
متن چکیده انگلیسی	Times New Roman	۱۲
فهرست منابع فارسی و عربی	B نازنین نازک	۱۲
فهرست منابع انگلیسی	Times New Roman	۱۲

برای پایان نامه ها رشته های زبان های خارجی نوع و اندازه قلم متن Times New Roman-13 می باشد.

۳- حاشیه بندی و فاصله گذاری

حاشیه های سمت راست، بالا و پایین ۳ سانتی متر و حاشیه سمت چپ برابر ۲ سانتی متر می باشد. این حاشیه باید در سرتاسر پایان نامه رعایت شود. ضمناً در صورتی که متن به زبان انگلیسی می باشد. فاصله هر سطر از سمت راست کاغذ ۲ سانتی متر و از سمت چپ ۳ سانتی متر باشد.

- در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل ها و جدول ها بزرگتر از فضای داخل حاشیه ها باشد، با کوچک کردن آنها و یا با اسنفاده از کاغذ A3 (بصورت تاخورده) حاشیه رعایت می گردد.

- تعداد سطرها در هر صفحه حداکثر ۲۷ و حداقل ۲۲ سطر باشد.

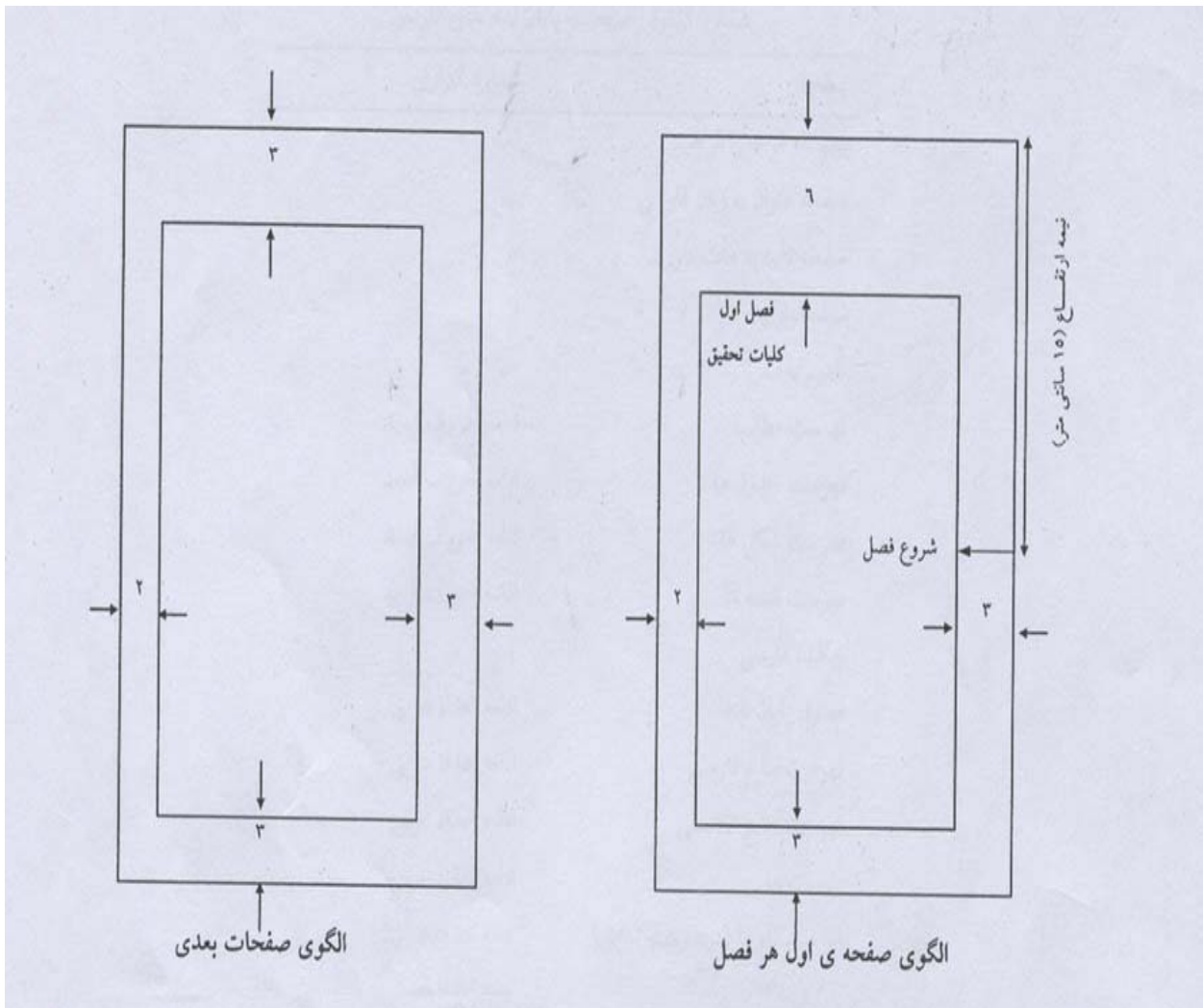
- فاصله سطرها در تمامی پایان نامه برابر ۱ سانتی متر معادل SINGLE در Word باشد.

- فاصله بین عناوین با متن قبل یک سطر و با متن بعد فاصله نیاز ندارد.

- بین متن و جدول ها و فرمول ها نیز یک سطر فاصله در نظر گرفته شود.

- بین عنوان جدول (شکل، نقشه) و جدول فاصله نیاز ندارد.

* صفحه اول و سایر صفحات هر فصل مطابق الگوی زیر باشد.

*لازم نیست یک صفحه جداگانه برای عنوان هر فصل در نظر گرفته شود.

4- شماره گذاری

الف- شماره گذاری صفحات

- شماره گذاری صفحات مقدماتی واصل پایان نامه یا رساله مطابق جدول زیر می باشد.
- شماره صفحات با رعایت فاصله ۱/۵ سانتی متر از پایین صفحه و کاملاً در وسط صفحه می باشد.
- در مورد پایان نامه ها و رساله های زبان خارجی صفحات مقدماتی با اعداد رومی شماره گذاری می شوند.

شماره گذاری صفحات پایان نامه های فارسی

شماره گذاری	صفحه
الف	بسم...الرحمن الرحيم
ب	صفحه عنوان به زبان فارسی
ج	صفحه تاییدیه هیات داوران
د	سپاسگزاری
ه	تقدیم به....
ادامه حروف ابجد	فهرست مطالب
ادامه حروف ابجد	فهرست جدول ها
ادامه حروف ابجد	فهرست نقشه ها
۱	چکیده فارسی
ادامه اعداد عربی	فصول پایان نامه
ادامه اعداد عربی	فهرست منابع فارسی
ادامه اعداد عربی	فهرست منابع انگلیسی
ادامه اعداد عربی	پیوست ها
ادامه اعداد عربی	فهرست نام ها(در صورت تمایل)
ادامه اعداد عربی	چکیده انگلیسی
بدون شماره	صفحه عنوان به زبان انگلیسی

حروف ابجد: ابجد ، هوز، حطی ، کلمن ، سعفس ، قرشت ، نخذ ، ضظغ
 اعداد عربی: ۱-۲-۳-و.....

ب- شماره گذاری بخش ها ، جدول ها ، شکل ها ، فرمول ها و....

-بخش ها و زیر بخش ها به عدد شماره گذاری می شوند، بطوری که شماره فصل در سمت راست و شماره بخش بعد از آن آورده شودمانند:

۳-۲-۴- بیان کننده زیر بخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

۳-۲-۴-۱- بیان کننده زیر بخش ۱ از بخش ۴ از فصل ۳ است.

حد مجاز شماره ها حداکثر ۴ رقم است پس از آن در صورت نیاز از حروف الفبا فارسی یا از خط تیره (-) استفاده شود.

-شماره گذاری شکل ها ، جدول ها ف نمودارها، ونقشه ها نیز بصورت فوق می باشد.مثلاً دهمین شکل در فصل سوم بصورت شکل (۳-۱۰) نوشته می شود.

- پیوست ها با حروف الفبای فارسی نامگذاری می شود. وبعنوان مثال سومین جدول در پیوست "ب" بصورت جدول (ب-۳) نوشته می شود.

- برای شماره گذاری روابط وفرمول ها نیز عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ شماره رابطه موردنظر است. مثلاً چهارمین رابطه در فصل سوم بصورت رابطه(۳-۴) نوشته می شود.

۵- جدول ها وشکل ها

-جدول ها وشکل ها در هر فصل به طور جداگانه وبه ترتیبی که در متن می آیند، در داخل پرانتز به عدد شماره گذاری می شوند.

- تمامی شکل ها (تصویرها ،نمودارها، منحنی ها) وجدول ها باید با کیفیت مناسب تهیه شوند. به گونه ای که کپی تهیه شده از آنها از وضوح کافی برخوردار باشد.

-چنانچه جدول، شکل یا تصویر از مرجعی آورده شده باشد، مرجع در انتهای عنوان جدول یا شکل ذکر گردد. همچنین لازم است به کلیه شکل ها وجدول ها در متن ارجاع شده باشد.

- عنوان جدول در بالای جدول و عنوان شکل در پایین شکل آورده می شود.
- جدول باید فاقد خطوط عمودی و حداقل خطوط افقی باشد.
- در نمودارها محورهای عمودی و افقی باید کاملاً مشخص باشند و در صورتیکه نمودار بیش از یک منحنی داشته باشد به راهنما نیاز دارد. با توجه به استفاده از چاپ سیاه و سفید، منحنی ها باید با بکارگیری طیف رنگی خاکستری از یکدیگر متمایز شوند.
- از درج اعداد و کلمات انگلیسی در جدول ها و شکل ها خوداری شود. تمام اعداد و کلمات به فارسی نوشته شود.

۶- روابط ریاضی و فرمول ها

- فرمول ها در هر فصل به طور جداگانه و به ترتیبی که در متن می آیند ، در داخل پیرانتز به عدد شماره گذاری می شوند.
- واحد فرمول ها و تمام اعداد و مقادیر مندرج در متن باید مطابق با سیستم SI ارائه شود. در موارد خاص که از سیستم های دیگر استفاده می شود باید معادل آن در سیستم SI در پاورقی آورده شود.
- هر فرمول نخستین بار که در متن استفاده می شود باید تعریف شود.

۷- پاورقی یا زیر نویس

- در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می توان در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره ای که بصورت کوچک در بالا و سمت چپ آن تایپ می شود و در زیر نویس ، توضیح مربوط به آن شماره ارائه می شود.
- اندازه قلم مورد استفاده در زیر نویس برای فارسی ۱۰ و برای انگلیسی ۸ می باشد.
- پاورقی فارسی از سمت راست و پاورقی انگلیسی از سمت چپ درج شود.
- شماره گذاری پاورقی بصورت صفحه ای باشد.

۸- درج لغات لاتین در متن فارسی

- حتی المقدور از آوردن کلمات انگلیسی در متن فارسی خودداری شود و ترجیحاً معادل فارسی آن آورده شود و در صورت لزوم معادل انگلیسی کلمه یا عبارت در پاورقی آورده شود.
- در مواردی که لازم است از کلمات اختصار انگلیسی در متن استفاده شود، ابتدا معادل فارسی آن نوشته شود و سپس حروف اختصاری در پیرانتز قرار می گیرد و اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی آورده می شود.
- آوردن اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی فقط برای اولین بار ضرورت دارد.
- در صورت استفاده از کلمه انگلیسی در متن فارسی اندازه قلم آن ۲ شماره کوچکتر از اندازه قلم فارسی باشد.

پیوست ها

نحوه نگارش فهرست مطالب

۱	چکیده.....	
	فصل اول: کلیات تحقیق	
۲	.....	۱ - ۱
۳	.....	۱ - ۴
۳	.....	۱-۲-۱
۵	.....	۱ - ۴

نحوه نگارش فهرست جدول ها

فهرست جدول ها

جدول ۱-۱- عنوان جدول ۳

جدول ۱-۲- عنوان جدول ۶

نمونه صفحه روی جلد فارسی

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد بافق

دانشکده.....

فونت Zar Bold ۱۶

فونت Zar Bold ۱۴

فونت Zar Bold ۱۴

حداقل یک سطر فاصله

پایان نامه (یا رساله) برای دریافت..... در رشته.....
گرایش.....

فونت Zar ۱۶

حداقل یک سطر فاصله

عنوان

فونت Zar ۱۶

فونت Titr ۲۰

.....

حداقل یک سطر فاصله

استاد راهنما (استادان راهنما)

فونت Zar ۱۶

دکتر.....

فونت Zar Bold ۱۴

حداقل یک سطر فاصله

استاد مشاور (استادان مشاور)

فونت Zar ۱۶

دکتر.....

فونت Zar Bold ۱۴

دکتر.....

حداقل یک سطر فاصله

نگارنده

فونت Zar ۱۶

.....

فونت Zar Bold ۱۴

حداقل یک سطر فاصله

ماه و سال

فونت Zar Bold ۱۲

نمونه صفحه روی جلد انگلیسی

Time New Roman 16 Bold

Islamic Azad UNIVERSITY

Time New Roman 14 Bold

Bafgh Branch

Time New Roman 12 Bold

Facultyof....

Time New Roman 14 **A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for**

The Degree of M.Sc (Ph.D) in.....

Time New Roman 15

Titale

Time New Roman 18 Bold

.....

Time New Roman 15

Supervisor

Time New Roman 14 Bold

Dr. ....

Time New Roman 15

Advisor(s)

Time New Roman 14 Bold

Dr. ....

Dr. ....

Time New Roman 15

By

Time New Roman 14 Bold

.....

Time New Roman 12 Bold

month and years

نمونه صفحه عنوان فارسی روی جلد همراه با عطف

عنوان پایان نامه یا رساله ...

نام و نام خانوادگی

سال

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد بافق

دانشکده ...

پایان نامه (یا رساله) برای دریافت درجه ..... در رشته .....

گرایش .....

عنوان .....

استاد راهنما (استادان راهنما)

دکتر .....

استاد مشاور (استادان مشاور)

دکتر .....

دکتر .....

تکاورنده

.....

ماه و سال

نمونه فرم تصویب نامه

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ
(قرآن کریم)

پایان نامه کارشناسی ارشد آقای / خانم

.....

..... با عنوان

.....

..... در جلسه مورخ..... تحت نظارت شورای پایان نامه متشکل از استادان زیر با درجه

ونمره ..... مورد تایید قرار گرفت .

۱-استاد (استادان) راهنما : نام ونام خانوادگی ..... امضاء

۲-استاد (استادان) مشاور: نام ونام خانوادگی ..... امضاء

۳-داورداخل گروه : نام ونام خانوادگی ..... امضاء

۴-داور خارج گروه : نام ونام خانوادگی ..... امضاء

مهندس محمدرضا کارگران
معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد
واحد بافق
تاریخ..... امضاء.....